

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyitlér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.

A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyom-
 dászatjában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A zentai szabadelvűpárt köréből.

Zentán, december 13

ártunk a tavasszal történt újraelakulása alkalmával elhatározta, hogy időről-időre előadásokat tartat, melyek részint az általános politikai helyzetről, részint a helyi, községi, állapotokról nyújtanak tájékoztatást a párt egyes tagjainak. A külsőben lévő községi képviselőválasztás és tisztújítás miatt e határozat egész a tegnapi napig írott malaszt maradt, míg végre tegnap, december 12-én tetet öltött. Pártunk elnökének, Zsarkó Antalnak, vasárnap délelőtti tíz órára szóló meghívása egészen megtöltötte az Eugen-herceg disztermét a párt minden rendű és rangú tagjaival; dacára annak, hogy a vásáros idő többleket elvont a részvételtől. E tény Zsarkó ur is konstatalta elnöki megnyitó beszédében, melynek folyamán a szép számban egybegyűlt párttagokat üdvözlőlvén, kijelentette, hogy az általános politikai helyzetről Tóth Lajos tanár ur, a követendő helyi politikáról pedig Mikosevits József ügyvéd ur tartanak felolvasást. Felkéri ezután Tóth urat előadásának megtartására.

Tóth Lajos helyét elfoglalván, örömet fejezi ki, hogy neki jutott a szerencse az első e nemű előadást megtarthatni. Kívánja, bár megértené szavát mindenki s lemondva az álomszerű reménykedések aranyzárnyú pillangóinak kergetéséről, a valósnak nem igen vidám, de nem is kétségbeejtő képével foglalkoznék.

Nemzetünk nem egyszer volt közel a sirhoz; de mindig megmentette egy, minden hibánkat eltakaró, szent örökségünk: a hazaszeretet. Ez érzelem szülte és szüli a különböző politikai pártokat, melyek, amennyiben egymás meggyőződését tisztelik, mind tiszteletreméltók. Ezután vizsgálja a függetlenségi és szabadelvű pártok elveit.

A függetlenségi: A personal-unió alapján teljes függetlenség Ausztriától, azaz külön hadügy, pénzügy, külképviselet és vámterület. Keresi a történelemben azt a kort, mely a mai függetlenségi ábrándoknak leginkább megfelel.

Akár Mátyás király, akár Nagy Lajos korát tekintjük ilyen gyanánt, a választás meg nem állhat az európai viszonyok másképp alakulta miatt. Nagy Lajos pl. hazánk és Lengyelországnak is királya, az Oroszbirodalom hazánkánál kisebb terjedelmű még s nincs egységes kormányzata, Németország apró királyságok és hercegségek mozaikja, Olaszország szintén sat. Ily körülmények közt Magyarország lehetett s volt is független, hatalmas. És most?

Tőlünk északra Oroszország legalább húszszor akkora területtel és hatszor annyi lakossal bír, mint hazánk. Északnyugatra az egységes Németbirodalom körülbelül akkora, mint Ausztra-Magyarország, 40 millió lakossal. Délre az egységes Olasz királyság 30 millió lakossal és akkora területtel, mint hazánk. Lengyelország felosztva, délen a kisebb szláv országok, a mi hajdani alattvalóink, önállóak. Ily körülmények közt siralmas függetlenségi állapot volna Magyarország sorsa, ha függetlenségi polgártársaink vágyai teljesülnének. Oroszország könnyen elnyelne bennünket. S mi oknál fogva? Először a hódítási ösztönnél, másodsor a rokon népek egyesülési vágyánál fogva.

A magyarok kétszer akadályozták meg az északi és déli szlávok egyesülését: Szvatopluk és Ottokár elleni győzelmes hadjáratukkal Ausztriától elváltan velünk is, Ausztriával is könnyen elbánná Oroszország. Ma, mikor a csaták sorsát a puskák jósága és a katonák ügyessége dönti el, a méltán híres magyar vitézség semmit sem érne többé az ellenség millióinak fegyvere ellenében.

Ausztria nélkül megszűnnék nagyhatalmasság lenni s valamint hadügyünk, ugy pénzügyünk és külképviseletésünk is furcsán járna,

ha bekövetkeznék a függetlenségi párt által kortesfogás gyanánt gyakran sikerrel használt adóleszállítási ígéret beváltása.

Mit tesz ezek ellenében a szabadelvű párt? Meggyőződve, hogy hazánk a százados harcokban kimerült s alig félszázada ébredt fel nagy álmaiból, mit ismét egy forradalom s nemzetünk hosszas bénasága követett: fokozott munkával törekszik az anyagi és szellemi mulasztások helyrehozására. Fejleszti a mezőgazdaságot, ipart, kereskedelmet, tudományt, művészetet. De századok mulasztásait évtizedek alatt helyrehozni nem lehet. Erre idő kell s a mi fő — béke. A béke pedig Európa mai viszonyai közt nagy katonaság fentartását igényli, ami pénzbe kerül. Ezért adót kell fizetni. S ez így van Európaszerte s így lenne, ha a függetlenségi párt jutna is uralomra.

Kormányunk eljárása a diplomácia terén is bizalomra méltó. Szerbiával barátságos viszonyban vagyunk, Bulgária monarchiánk felé vonzódik, az Osztrák-Magyarbirodalom súlypontja mindinkább Budapest felé hajlik, minek ideje összeesik Tisza Kálmán miniszterelnökségével, kinek s pártjának ebben nagy része van. Szerbia és Bulgária hozzánk vonzódása sok veszített csatával felérő vereség Oroszországra nézve s ugyanannyi nyert csatával felérő nyereség reánk nézve. A szabadelvű párt kormánya így harcol főellenségünk ellen az ész hatalmával, mi a békét hosszabbítja s reánk nézve az erősödés, gyarapodás munkáját viszi tovább.

A félóránál tovább tartott s a hallgatóság helyesléseivel kísért felolvasás végével elnök köszönetet mondott a jelenlevők nevében előadónak magasröptű, tanulságos előadásáért. Az éljenzés lecsillapulta után fölkerít Mikosevits urat, hogy szíveskedjék megtartani a községi politikára vonatkozó felolvasását.

Mikosevits József »Községi politika és gazdálkodás« című felolvasása elején kijelenti, hogy az ily irányú fölolvásás főleg azoknak szükséges, kik közgyűlésekre nem járván, a helyi állapotokról vagy nincsenek tájékozva, vagy félre vannak vezetve. Zenta város polgárságának, — ugymond — olyan községi politikát kell követni, mely lehetővé teszi városunk anyagi és szellemi felvirágzását. E cél ugy érhető el, ha az országos szabadelvű párt politikáját fogadjuk el. E politika minden ízében magyar nemzeti, emeli a közművelődést, ipart, kereskedelmet. Ha eddig is ez irányt követtük volna, városunk sokkal előbbre volna, mint tényleg van. Eddigi balpárti követéink mitsem tehettek városunkért. A polgárságot mintegy húsz éve hitegetik az adó leszállításával, ami lehetetlenség, mert a kormányzás fönnakadna. Három kormánypárti képviselőnk volt rövid időn át, mégis volt lát-szata. Zákó György kieszközölte városunknak a telegkönyvet s ezt gr. Lónyay sürgetésére meg is kaptuk, mi nagy fáradtságtól és költség-től mentette meg városunk lakóit. Gr. Lónyay a járásügyben is sokat segített; gr. Ráday pedig éppen nem bocsátott el segítség nélkül egy hozzáfördülőt sem.

Kívánatos tehát, hogy községi politikánkat jövőben oly férfiú támogassa, mint képviselőnk, aki azon párthoz tartozik, mely városunkért tenni tud is, akar is. Ezután áttér a szorosban bennünket érdeklő községi és gazdasági viszonyokra.

Városunk 4-5 éve oly községi pártharcnak a színhelye, mely páratlan az országban s mely bennünket csak kisebbit más városok előtt. Az ellenzék lapja minden tisztességes embert lepíszkol, gyanúsít és rágalmaz, a nélkül, hogy valamit bizonyítani tudna. Hogy ment régen a gazdálkodás, nem kutatjuk; de hogy 1880. óta egy krajcár sem adatott ki jogtalanul s hogy mindenről el van számolva, mindenki tudja. Hiszen ha volna visszaélés, csalás stb., tehetne az ellenzék följelentést a bűnösök ellen s ezek bizonyára nem kerülnek el érdemlett sorsukat.

Az ellenzék lapjának ilyenét viselkedése mellett, felbízta általa be nem váltható ígéretet (kép-

viselőség, megyebizottsági tagság, hivatal stb.) mellett némi kis vagyonnal bíró mesterembereket, kik házról-házra, utcáról-utcára járva hirdetik, hogy a városházán lopnak, az urak ellenségei a szegénységnek sat. Vezetőik tudják, hogy ez eszközök nem tisztességesek; de avval nem törődnek, mert maguk is hivatalt, vagy valami koncot várnak. S mi a vége e komédiának? A nép csalódik, a kortesek családjukkal együtt nyomorba jutnak, mert uraskodáshoz szokván, dolgukat elhanyagolják s attól el is szoknak.

Vizsgálja ezután, hogy a város ügyeinek vezetői elpusztították-e a város vagyonát? Zenta az egész járásbirtokában alig haladott. 1870-ben egy millió és néhány százezerre szóló szép terv lett kidolgozva, a pénz be is folyt, a miből sok mindennek kellett volna lenni és alig lett valami. Ily előzmények után pártunknak sok mulasztást kellett helyre hozni s az itt elsorolandó alkotások rövid négy év alatt jöttek létre. Ilyenek: a járásegység, piacrendezés, tollpiac, csárdai műút, gymnasium, belső és külső elemi iskolák, hídátalakítás, a rakpart egy részének kiépítése, bérházépítés a városház átalakításával, nagyvendéglő átalakítása, üvegterem, libalegelő és belsőföldek csatornázása, postaföldek visszaszerzése, régi zsandárkaszárnya visszaszerzése, a rét 4000 frt adójának leszállítása 800 frtra, járdák készítése, világítás terjesztése, téglagyár létesítése, árvtár rendezése, fásítás, utak árkolása, népkert átalakítása, földparcellák ellátása határjelzőkkel, állami mének alkalmas beosztása, kolera-kórház, halottas kamrák, fuvarozásiügy rendezése, ipariskola, már eddig mintegy 70 ezer frtnyi tőke gyűjtése és sok egyéb.

Az ezt közkölttség nélkül létesített tanács és párt nem szidást érdemel és aki ezt mégis teszi, nem lehet jó lelkű ember. Mivel pedig mindez úgy készült, hogy a befektetett tőke kamatja visszatéríti a tőkét, ez rossz gazdálkodás nem lehet. Ez alkotásokból sokat élvez a szegénység, míg a balpárt azért az ellenünk üszített szegénységért még eddig mit sem tett. Pártunk most is a szegénység érdekében buzgólkodik. Így fel akarja menteni szegény tiszparti polgártársainkat a terhes rakpartdíjtól; a felső- és alsó-rakpart tervezett kiépítésével a szegénység házikóit akarja a vézes elem ellen oltalmazni. A gymnasiumot is szeretnők 8 osztályra kiegészíteni, hogy a legszegényebb is kevésből kitaníthatassa fiát itthon. Szegények háza is kell. Ezek után bátran kimondhatjuk, hogy az ily irányú párt jóakarója a szegénységnek. Igaz, hogy a városnak van évi 2-300 ezer forint jövedelme, adóssága nincs, sőt mintegy 70 ezer frtnyi tőkéje van; de ezekből nem lehet a várost emelni. Azért kell módokatokról gondoskodni, hogy a város közkölttség nélkül is emelkedhessék Pártunk szegénynek, gazdagnak egyaránt jót akar, tehát támogatni kell.

Zsarkó Antal elnök ur a város viszonyainak alapos ismeretével készült ezen érdekes felolvasásért is köszönetét fejezi ki felolvasónak az egybegyűlteket nevében. Végül köszönetet mond a jelenlevőknek is tanúsított ügybuzgal-mukért s kéri őket, hogy a télen többször tartandó előadásokra minél nagyobb számmal jöj-jenek össze.

A hegyesi csata.

Régebben és újabban több cikk látott e b. lapok hasábjain napvilágot, melyben Jausz János, Thim József, Dudás Ödön, Kafka Gyula stb. urak részint mint történelemmel foglalkozók, részint mint a csata egykori szerepesei s szemtanúi sokat irtak pro és kontra, bizonyára azon meggyőződésben, hogy sikerül egy fontos történelmi tévedést helyreigazítani.

Ebben a meggyőződésben lehettek főleg azok, akik azt iparkodtak beigazolni, hogy az ütközet Szekhegynél, nem pedig Hegyesnél volt, és így az 1849. évi jul. 14-iki esemény nem hegyesi, hanem szekhegyi vagy feketehgyi néven nevezendő.

Hát ezek az urak, úgy látszik, nem tudják azt, hogy a történelem némely hibáit helyrehozni nagyobb hiba, mint azt elkövetni. A hegyesi csata elnevezése hibás, de nem szorul javításra épp úgy, amint nem szorulnak erre a Hóchstädt (1704.), Waterloo (1815.) stb. városok mellett vívott csaták elnevezései, amelyek tudvaleg színtén hibásak.

Ez a hiba azonban úgy a hegyesi, mint az imént említett régebbi csaták elnevezésénél csak abban nyilvánul, hogy az illető események nem közvetlenül az illető városok mellett történtek, hanem azoktól távol, sőt legtöbbször az azokhoz legközelebb eső kisebb község közelében. Szokás volt azonban régen úgy, mint újabban, a csaták és ütközetek elnevezését nem az épp legközelebb eső községhez, hanem valamely nagyobb, vagy legalább jobb hangzású város nevéhez fűzni.

Igy keletkezett a hegyesi csata elnevezése is, a mely a tulajdonképp Szeghegy, Feketehegy határában vivatott, de a mely esemény nevét az egykorú fővezénylet jobbnak látta a Szikics- és Feketics-nél könnyebb és szebb kiejtésű, de bizonyára népszerűre is nagyobb Hegyes községgel hozni kapcsolatba, még pedig annál inkább, mert e község éppen nem esett a hadászati és harcászati terepen kívül.

A hegyesi csatának tehát csak hegyesinek kell maradnia. (d+gy.)

Hírek.

Püspöki kinevezés. A hivatalos lap szerdai száma közli: „Vallás- és közoktatásügyi magyar miniszterem előterjesztésére, Bende Imre kalocsai székes-egyházi kanonokot és címzetes apátot beszercebányai püspökké nevezem ki. Kelt Gödöllőn, 1886. évi nov. hó 8-án. Ferenc József s. k., Trefort Ágoston s. k.” Bende kinevezését méltán megelégedéssel fogadják a magyar katolikus világ, mert a szláv nyelveket nem is beszélő derék magyar pap és kipróbált hazafi méltó utódja lesz az imént elhunyt nagy főpápnak a beszercebányai püspöki székes. Bende 1824-ben született Baján. Theológiai tanulmányait a bécsi Pazmaneumban végezte s 1847-ben szentelték pappá Kalocán. Csak rövid ideig volt káplán, mert 1849-ben tanulmányi felügyelővé nevezték ki a kalocsai papnevelőbe, hol az egyházi jog tanára is volt. 1852-ben érseki könyvtárnok, a következő évben a szentszék jegyzője s 1854-ben futtári plébános lett, mely állásában 15 évig maradt. 1869-ben Ujvidékre költözött át, mint plébános, itt lett apátja is. Bende Imre 1881. óta képviseli a parlamentben az ujvidéki kerületet s ott a magyarországi maradvány érdemeit szerzett magának. Bende mint képviselő, a kormány párt tagja volt.

Kinevezés. A megye főispánja a Baderlicza Györgynek tiszteletbeli főszolgabírói minőségben a házközösségi ügyeknek első fokban való intézésére történt kirendelése folytán a titeli főszolgabírói oldala mellett ideiglenesen megürit első osztályú szolgabírói állásra Harlikovits Gyulát, eddig a palánkai főszolgabírói oldala mellett alkalmazott tiszteletbeli szolgabírót és közigazgatási gyakornokot helyettesítette.

Kinevezés. A megye főispánja a Bauer Mihálynak Baja városa I. alkaptányává történt megválasztása által az almai főszolgabírói oldala mellett megürit közigazgatási gyakornoki állásra Horváth Ákóst az államtudományok tudorát nevezte ki.

A megye főispánja elnökle a alatt folyó hó 15-én és 16-án a megyénél számonkérőszék tartott, mely alkalommal a megye összes tisztviselőinek tevékenysége és az összes hivatali ágak ügyvitelének vizsgálata alá vétetett.

A gör. kel. egyház ügyei. Az ujvidéki „Nase Doba” szerint a szerb patriarchátus részéről püspöki zsinat tartására nézve a legfelsőbb helyen a szükséges lépés megtételét. E zsinaton Ruvaracz archimandritának lemondása a verseci püspökségről, tárgyalatnak, esetleg (a mennyiben Ruvaracz megmaradna lemondása mellett) új püspök választatnék. Az ujvidéki „Srbzski Narod” szerint a szerb püspöki zsinat f. hó 28-án gyűl össze Karlóván. Az előbbi lap jelenti egyúttal, hogy a szerb egyházi kongresszus „strike”-jának érdemleges elintézése a tavaszra halasztott.

Hymen. Szarkó Antal zentai kir. közjegyző kedves és művelt leányát, Szilárdka kisasszonyt, e hó 14-én kedden vezette oltárhoz dr. Zsinger László zentai járóorvos.

A zombori kereskedő és iparos ifjuság bálja. E hó 12-én Zsuljevits Ernő kereskedelmi és ipariskolai igazgató lakásán Zombor város elsőkelőbb fiatal kereskedői és iparosai tanácskozásra jöttek össze, amelyben egyhangúlag mondották ki, hogy a helybeli kereskedelmi és ipariskola szegénysorsú tanuló javára február hó 5-én díszes bált fognak rendezni. Helyiségül a kaszinó termeit fogják kikérni. Elnökül Sztrilich Zsiga, titkárul Husvéth István jelöltettek ki. Tekintve a valóban nemes célt, de figyelembe véve azon körülményt is, hogy a zombori kereskedő és iparos ifjak együttesen oly bált, amely a középosztály elsőkelőbb elemeinek igényeit is kielégíthette volna s a kereskedők és iparosok társadalmi állását is megfelelően reprezentálta volna, eddig még nem rendeztek: mi őszintén üdvözljük e nemes elhatározást s azon meggyőződésünknek adunk kifejezést, hogy a kereskedő és iparos ifjuság első életrevaló társadalmi mozgalmát közönségünk élénk támogatása s a legtényesebb siker fogja jutalmazni. Növeli ezen társadalmi föl lépés jelentőségét azon szép egyetértés, melylyel az iparos és kereskedelmi ifjuság minden nyelvi s vallási különbség nélkül, vállvetlenül működik közre; megint egy új lépés a teljes összeolvadáshoz.

Árverés. Úfholcz Konrád 3296 frtra b. ingatl. dec. 31. Kúla.

Híenafajzat. Kedden délelőtt 12 órakor nagy néposádület támadt az apatini úton. Ugyanis valami Rettig nevű subanc részeg állapotban nekiment a kocsin ülő édes apjának s azt erővel le akarta dobni a kocsiútra. A tehetetlen öreg belekapaszkodott a kocsi oldalba s néma megadással tűrte, hogy saját fia véresre verje gázolja. A gonosz fiú vagy félóraig ütötte, baját tépte apjának s aztán mikor már az összeesődült nép zúgólni kezdett, tovább hajtott. Ilyen esetek az apatini úton napirenden vannak, ami nem is csoda; mert az egy piac-napot kivéve, a város összes főbb utcáin sines akkora forgalom, mint az apatini úton. Hiszen a város összes kivételének és behozatalának ez az utcája, úgy, hogy naponként száz meg száz boros, gabonás, lisztes, fás és egyéb terhes kocsi közeledik ki-be. Ha valahol, ezen utcán mindenesetre égető szükség volna egy cirkáló rendőrré. Akkor talán az a sok részegség, duhajkodás, lármá, káromkodás és verekedés nem lenne napirenden. Nagyon örülnék, ha buzgó rendőrségünk ez állítások értékéről a helyszínen szerezne meggyőződést.

Zentán a regálét Steinberger Kalocsáról 20,221 frtért vette ki.

A rendőrség figyelmébe. A bajai ut sarkán, a Vuits-féle ház udvarából évek hosszú során át tisztátalan víz folyik a sétálóra. Kérjük a rendőrséget szüntesse meg már valahára ezt az abnormis állapotot. (Beküldetett.)

A magyar Olvasó-körben a járó lapok vasárnap d. u. 4 órakor a legtöbbet ígérőnek ei fognak adatni.

Meghívó. A zombori jótékony magyar nőegylet az iskolás szegénygyermek felruházására december hó 23-án, azaz csütörtökön, délutáni 3 órakor, a város háza nagytermében fogja rendezni V. ik karácsonyfa ünnepélyét, mely alkalommal 82 fiú és 52 leány, összesen 134 iskolás szegény gyermek fog teljesen felruházatni. Ezen ünnepélyre a nőegylet tagjait és a városi közönséget, a rendező jótékony egylet nevében, tisztelettel meghívni ezen nap szerencsénk. Esztergamy Borbála, egyleti elnök. Dr. Margalits Ede, egyleti titkár.

Hüvelyk Matyi. Csütörtökön d. u. 2 óra tájban nagy közönség futott össze a Haris-ház előtt. A tömeg mindaddig szaporodott, míg nem egy rendőr balmulatot tárgyalt papirba göngyöltve, eltávolította. Egy arasznyi nagyságu gyermek volt az, amolyan Hüvelyk Matyi-féle, akit szívtelen anyja eldobott magától.

Tanító-választás. Ó Becsén tanítóvá Osztragonócz Ferenc szent-istváni tanító választott meg.

A felső-kovvili rabló-üldözésről lapunk mult számában már röviden megemlékeztünk. Erről a szenzáció esetről levelezünk a következőket írja: Kállói csendőrbada gyűlés és hosszas nyomozása folytán, f. hó 10-én d. e. 10 órakor F. Kovilon Szekulits Milán házában feltalálta a megsejtett hirhadt rablóbandának négy tagját. Csak pillanat műve volt a pozíciók elfoglalása s 1 1/2 órai erős tüzelés után, a banda két tagja Aperiits Milán ő-sztapári, valamint Jokits Milán f. kovvili lakos halva ö-sztergytak; a banda másik két tagja — kik közül egyik megsebesült — megszöktek, azonban ellenük is folyik a nyomozás. Ez alkalommal Permanoov Antal ujvidéki csendőr két sebet kapott.

Kinevezés. Szabó Imre, lapunk dorozslói szorgalmas levelezőjét, a temesvári postaigazgatóság az orsovai postahivatalhoz kezelőtisztté nevezte ki.

Szerencsétlenség. Zentán a napokban özv. Gubik Mihályné piacra ment s két gyermekét a szobába zárva, otthon hagyta. A gyermekek gyufához érve, fölgyújtották az ágyat s maguk is odaégetek.

Körözés. Bulgovits Antal sztanisicsi születésű, 35-40 éves, cigány, termete közép, arca hosszas, orra rendes, szeme kék, haja sötétszőke, szemöldöke, bajsza és szakállja szőke, gyakran szakállát tetekére festi. Nevezett szökésben lévén, lopás, orgazdaság és közokirathamisítás vádjá miatt nyomozandó és elfogathatás esetén e kir. járásbírószék fogházába szállítandó. Hódásági járásbírószék.

Adakozás. Az új verbászi pártf. algymnasium új iskolaépület emelése költségeinek fedezéséhez újabban járultak: Schadt Ignác r. k. lelkesz O-Morovicáról több éven át évenként 2 frt; Pacserről: Barsi Miklós 2 frt, Kovács Sándor k. jegyző 5 frt, Simon János 1 frt, Gönczy Ferenc 2 frt, pacseri ref. egyház 5 frt, Pacser községe 10 frt, a pacseri községi iskola-szék 5 frt; Somogyi János Topolya 10 évre évenként 3 frt = 30 frt, Zwipp György Topolya 1 frt; Zsótér Akos k. j. Hegyes 3 frt; m-túri népbank 5 frt; Dany-rszky László nagybírtokos Szt.-Tamás 100 frt. Összesen 171 frt. A 8-ik közlésben kimutatott összeggel együtt 2594 frt 53 kr. (Folytatjuk). Ez elnökség.

Adományozás. Özv. Koczák Erzsébet zombori lakos 5 frtot küldött be az „Egyetértés”-nek a fővárosi hajléktalanok menedékházának építésére.

Árverések. Mikovits Andria és Vlada szent-tamási lakosok 720 frtra b. ingatl. 1887. március 6. Ó Becse. — Vukovits Abraham 4147 frtra b. ingatl. 1887. febr. 13. Ujvidék. — Dinyajszki Szofron 5925 frtra b. ingatl. 1887. jan. 7. Ó Becse.

A férj. Szenzációs pör folyik jelenleg a budapesti kir. törvényszéknél, mely, minthogy a szereplő személyek városunkban is nagyon ismeretesek, bennünket is érdekel. Csik József beocsini cement-gyáros neje Della-Vedella Irma ellen nemcsak a válópert indította meg, hanem tudvaleg a budapesti fenytörvényszéknél feljelentést is tett sikkasztás, lopás stb. miatt. A törvényszék oszupán lopásra vonatkozólag rendelte el a vizsgálatot. Ezen végzés ellen Kohrer Viktor az asszony védője felebbezett. Az öreg Csik nem elégedvén meg ezzel, fiatal nejét meg azzal is boszantotta, hogy saját hitelezőt is az asszony nyakára küldte. Azonban fölült. Csik József ugyanis Lindenbaum Lévyvel üzleti viszonyban állván, egy 20,000 frtról szóló váltót irt alá és azt nejevel is aláíratta. Lindenbaum a váltót pererte és Della-Vedella Irma ellen akarta a végrehajtást kivinni. Erről értesülvén St. K. országhelyi képviselő, a 20,000 frtot lefizette és a végrehajtási jog is reá szállt. Most már a nő ügyvédé Csik József mint kibocsájtó ellen fogamatositotta a végrehajtást, lefogalván az összes cementgyári készleteit.

Uj-Verbászról írják. Az új-verbászi I-ső temetkezési egylet f. hó 12-én, azaz mult vasárnap tartott rendkívüli közgyűlésén, a helybeli algymna-

sium pártfogósága által kiküldött bizottságtól hozzá intézett kérelme folytán, a gymnasium iskolaépületnek újjemelése költsége fedezéséhez, tőkavagyonának (mely az 1885. évi zárszámadás szerint 9872 frt volt) összes egy évi kamatait szavazta meg kegyadományul. Tekintve e 7-800 frtra menő adomány nagyságát, valamint azon körülményt, hogy a végkielégítésül évenként (3000 frtig) kifizetendő szokott összegeken kívül, az egylet kegyadományokat másfelé is ad, — megérdemli, hogy a derék egyetéről e helyen is ne csak megemlékezzünk, hanem neki most különösen a megérdemelt elismerést is megszavazzuk.

Gyászhir. Beke Gyula és neje szül. Enyedy Irma a maguk és gyermekeik: Gyula, Árpád, Imre, Jolán, Zoltán és Miklós nevében Beszerodó szívetlen jelentik fiuk s illetve fivérük Beke Dezső állami mechanikai tanintézeti 2-od éves növendéknek ma reggel 6 órakor, élte 18-ik évében, hirtelen bekövetkezett halálát. A kisenvedett hült tetemei holnap december hó 15-én délután 3 órakor fognak a Rókus-sírkertben örök nyugalomra helyeztetni s lelke üdvéért az engesztelő gyászmise holnapután reggeli 9 órakor megtartatni. Zombor, 1886. december 14-én. Béke porai felett!

Kinevezés. Királyunk Ófelsége Arnold Sándor szabadkai kir. ügyészt a beregszászi kir. törvényszékhez elnökké nevezte ki.

A m. kir. igazságügyminiszter Hidegh Jenő díjnokot a szabadkai törvényszékhez irnokká nevezte ki.

A szegedi m. kir. pénzügyigazgatóság Meszlényi Bélát a zombori kir. adóhivatalhoz IV. oszt. adótisztte nevezte ki.

Előfizetési felhívás. „Délmagyarország önvédelmi harca 1848-49-ben” című művem I. kötetére előfizetést hirdetek. A mű önvédelmi harcunk magyar-szerb eseményeit tárgyalja, távol minden pártállástól kimerítően és tárgyilagosan. Szerzőt tisztán az igazság és jogérzet vezeti, s hogy alaposan irhasson, eredetiben felhasználta a magyar, német, francia, szerb és horvát irodalom összes idevágó termékeit, továbbá felhasznál számos levéltári anyagot és szóbeli közlést. Jelen kötet a szerem-végvidéki és bácskai eseményeket öleli fel s következő fejezetekre oszlik: I. Események a szerb felkelés tényleges kitöréséig. II. Események a szerb felkelés tényleges kitörésétől csapataink kivonulásáig Bács-Bodroghból. III. Pétervárad. Eszék és a szabad királyi városok magatartása. IV. További események, Perczel Mór hadjárata, Jellačić fellépte és viselt dolgai a világsí fegyverletételi. Eme felosztás szolgáljon tájékozásul a jelzett anyag feldolgozását illetőleg. A kötet 1887. évi február hó végével lát majd napvilágot finom és izléses kiállításban. Előfizethető 2 frt-jával idősb Thim József, a kereskedelmi és iparbank vezérigazgatójánál, a „Bácska” szerkesztőségénél és Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomtatás Zomborban. Bolti ára jóval nagyobb lesz. Gyűjtőknek s példány után ingyen jár. A jelentkező előfizetőket címeik pontos kitételére kérjük, hogy a megküldésben fennakadás ne történjen. Zomborban, 1886. évi december hó 10-én. Drd. Thim József, a Bács Bodrogh vármegyei tört. társulat r. tagja és a „Hazánk” munkatársa.

— Lapunk e szorgalmas munkatársát, megének egyik ifju, de fáradatlan és buzgó historikusát, olvasóink kiváló figyelmébe és pártfogásába ajánljuk.

Színház.

Kedden Csiky Gergely színműve „Bozöti Mártha” került színre. Az első felvonás kivételével, mely kissé vonatottan ment, az előadás összességében volt. A cimszerepben Ságihné teljes érvényre emelte szép tehetségét. Ságihné asszony mellett kiváló volt Bérčiné, aki kedves játékaival osztatlan tetszést aratott. Móori a maihoz hasonló szerepekben sohasem fogta elérni a kívánt hatást, ő komikus gesztikulációival nagyon jó Lambertució, de felettébb gyenge katoná. Veszprémi szerepe sem volt hajlamának és tehetségének megfelelő, ő mint szerelmes modoros. Veszprémi határozott tragikus színész és csakis tragikai szakmában kifogástalan. Borsodiné Vilmos, mint Erzsényi Miska, jó színésznek bizonyult. Kár, hogy oly ritkán játszik. A sugó egy kissé halkabban sughatna.

Szerdán „Boccaccio” operett adatott. Az előadás jól ment. A korus ma már hasonlíthatatlanul jobb, mint az első operett-előadások alkalmával; elég erős és összhangzó. A cimszerepben Bényeiné rutinizott játékaival és nagy oskoláról tanuskodó énekével egyaránt méltó volt a tapsra. Ledóffszky Marika (Fiametta) ezuttal mutatva be magát nagyobb szerepben, s a kezdet bízható. Játéka ugyan még nagyon sok kívánnivalót hagy hátra, sőt még a lámpaláz is elő szöktá venni, de hangja igen szép, elég terjedelmes s aránylag oskolája is kielégítő. „Ha már enyém a szíved...” kezdetű dalát megismételtették. A többi szereplők, élükön az extemporizáló Modóival, mindnyájan csapongó jó hangulatban voltak.

Borsodiné asszony, szintársulatunk tehetséges énekesnője, legközelebb tartandó jutalomjátékául a „Nap és Hold” operett fog adatni.

Ada, 1886. dec. 13.

Tekintetes szerkesztő ur!

Ez évi augusztus hó 16-áról 17-ére menő éjjel dr. Engelmann Zsigmond itteni ügyvédnek egyik tanyájáról 12 drb ökre ellopott. Fischer Sándor, akkor még csendbiztos, szokott vértelű kutatót végzett traktelt és első utját Gyulafalvára vette, majd pedig Ó-Morovicára, ahol is Vucsetics Törköly Imre hírhedt betörő pájtására, Mihálkova talált. E sikeres utjának eredménye volt alkalmasint azon nemében ritka fogás, melyet szeptember 7-én Székesfehérvárott történt megjelenés által ejtett.

Itt a főkapitányságnál bemutatásképen jelentkezte, a vásári járlatok jegyzőkönyvébe kért betekintést, mely kérelmének hely adtván, nyomban azt a sikert érte el, hogy dr. Engelmann ökreiről szóló 4 hamis marhajárlatot fedezett fel Déronya község álcésétjével ellátva. Itt még arról is meggyőződött, hogy e bűnbanda egyik fele Pakson van; nevezetesen Kovács István hírhedt szivány — kinek nevére, mint vevőre ki lett állítva a Székesfehérváron feltézetett 4 hamis járlat — itt tartózkodik.

Paksra érkeztek azt tapasztalták, hogy Kovács megröködött. De mint a jó hadvezér visszavonulásában is jobbról-balról cirkált, hogy a tetteseket fölfedezze. Így látjuk öt ismét szeptember 11-én este Gyulafalván Bezdán Antalnál, kinek Piros nevű feleségét fölszólította, hogy a hirbeid Vucesics holmiját adja elő. Piros csakhamar a padlásra ment s nem sokára az ugyanott vadházasságban élő Tökölyi Tecának, Bezdán Antal testvérnőjének vörös posztóruháját s Vucesics összes öltözeteit lehozta. És bihetetlen — ily és sok hasonló sikerdús működése közepette Fischer esendőbiztosi állásától megfosztatik s természetesen puhatólása fonala megszakadt.

Mint exbiztos november 8-án Szabadkára vette utját ügyvédjével értekezendő.

Szabadkán megérkezve, a megkárosodott Geiger megtudva ottlétét, személyesen meglátogatta Fischert, őt még esendőbiztosnak véve s elmondja a nála történt lopást. Fischer arra már nem érezvén magát hivatva, miszerint biztosi agendákba becsúszkózték, felhívta Geigert, menjen vele a rendőrkapitánysághoz, ahol is véleményét erre hivatott helyiségben elmondja. „Vucesics tartóztassák le és meglesz a pénze” — ugy mond Fischer Sándor; azután tartóztassák le Tökölyi Imrét, Madeczkai Antalt és Burkovics Tónt. Tökölyinek tartózkodási helyét a rendőrkapitányság nem tudja, Fischer bejelentette nekik, hogy Vilmatéren (Szajánon) tartózkodik.

Igaz ugyan, hogy Fischer buzgó és jószimátú rendőr, de ez nem másíthatja meg az illetékes törvénytörzőnek ama jogerős ítéletét, mellyel Fischer, éppen túlbuzgalma folytán, hivatalvesztésre ítéltetett. Uj restaurációig ő ezen pályának elveszett, tehát eladdig viselje türellemmel önokozta sorsát, akkor pedig, ha akarják az adatai, megválaszthatják újra. Szerk.

Szt.-Tamás, 1886. dec. 14.

Nem tudom, mit érezhetnek a mi szenttamási szerb testvéreink, de a magyarokkal szemben követelt méltánytalan eljárásukból az látszik, hogy valami bühödik Dániába. Míg ugyanis eddig mindig sikerült találni „modus vivendi”, melynek fogva a nemzetiségek és felekezettek közt fenmaradhatott a békés együttélés, — most a szerbség oly irányt kezd követni, a mely rövid idő múlva erős sürölődásokat idézhet elő. Nem elég ugyanis már nekik, hogy a községi képviselő testületben ők a feltétlen urak, állván 33 szerb képviselővel 7 magyar képviselő szemben; nem elég hogy nekik magyaroknak a községi ügyekbe betekinteni sem áll módunkban, miután a jegyzőkönyvek s egyéb községi iratok kizárólag cyrill betűkkel és szerb nyelven vezetettek: legutóbb újabb j-lét is adták irántunk való jó indulatunknak, mely azonban nagyon közel áll a gyűlölethez. A napokban titkos gyűlést tartottak Csitaonicejában — ezen omladina fészkekben — ahol nagy zajjal s erős tüntetéssel bizalmatlanságot szavaztak Angyelic patriarkának; nemrég egy „Önszegélyző-egylet”-félélt alakítottak a község házában, amelyen kizárólag nagy cyrill betűkkel olvasható a szerb fölírat, mintha csak muszka országban volnánk. Legeslegújában pedig azt határozta az érdemes szkupstina, hogy miután a járásföld már felosztott, — természetesen köztük, mert a szegény magyarok ugyancsak szép keveset kaptak — s ekként a községi kiadások fedezésére nem elégséges a község jövedelme, csapjuk el magunktól a magyarokat, tartásuk fenn magukat úgy, amint tudják, fizessék papjait és tanítóikat ahogy akarják, majd mi a község bevételeit kezeljük mint eddig, és fenntartjuk magunkat, ahogy jónak látjuk.

S a mi az egész dologban a legkomikusabb, az, hogy a róm. kath. iskolaalap címén telekkönyvileg nevéünkön levő szeszio, valamint az ezután járó járás-jutalék, nemkülönben a tanítói állomások után kihasított, valamint iskolaalapul fentartott, földrészt átadással hallani sem akarunk, — amely pedig csupán ideiglenes használatul vagyis az ideig engedtetett át a politikai községnek, míg az iskola-fentartó marad.

Igazán csak a gyűlölet-szüite együgyűség hozhat ilyen határozatot, mely határozat már eddig is lázas izgatottságba hozta a község 4200 magyar lakosságát, amellyel ily embertelenül szerelnének elbánni szerb testvéreink, kikkel pedig 48 óta, legalább fegyveres békeességben (amint most az államoknál is divat) megélhetünk. Uton-utfélen hallani, hogy „elválnak” és pedig teljesen vagyis úgy, hogy külön községet alakítunk, amelynek neve Magyar-Szt.-Tamás lesz, míg a másik Szerb Szt.-Tamás, legalább nem emésztonok föl bennünket lassan-lassan szerbjeink.

Mi ugyan abban az erős meggyőződésben élünk, hogy meggyénk érdemes s pártatlan igazságszeretetéről ismert első tisztviselője, úgy a méltánytalan határozatot megsemmisíteni, mint pedig oda fog böles mérsekletével hatni, hogy a békés együttélés a községben továbbra is lehetséges legyen, s minden annak megzavarását célzó törekvésnek mielőbb eleje vétezzék.

Egy szenttamási magyar.

Ezen rémület csak akkor volna indokolva, ha bubusok és boszorkányok léteznének. Meglehet, hogy a többség némely tagja méltánytalanul bánik a kisebbséggel; ezen méltánytalanság ellen más orvosság nincs, mint a türelem, szelidség és felvilágosítás. De már a jogbeli megrovóidések ellen, ha azok bárki által is célba vétetnének, véd mindenkit a törvény; abban körül van írva mind-nakinek a joga. De viszont éppen a jogegyenlőség ellen vét az, aki kisebbség léte-re mint kötelezést pretendálja azt, ami talán méltányos és illő volna, de kötelezőnek nem mondható. Ilyen például az a panasz, hogy a jegyzőkönyvek csak szerb nyelven vezetettek. Mert az 1868 évi 44. t. c. 20. §-a szerint a község képviselete választja a jegyző könyvi és ügyviteli nyelvet. Iparkodjanak arra, hogy a magyarság legalább ötdrészre legyen a képviseletnek és rögtön hivatalból el fog rendeltetni a magyar jegyzőkönyv. Ugyan szép volna, ha a szerbek ezen kényszerítést nem várnák be, de e részben törvényesen rájuk parancsolni nem lehet. Ami az Angyelic patriarkának minap szavazott bizalmatlanságot illeti, Kovácsévits Atyim és Vezulits Milutin, ha tetszik nekik, azon mulathatják magukat; de hogy ezt egy politikailag semleges helyen, a Csitaoniceban tették, azt rosszul tették, amiért megérdemlik a megrovást. Hogy

a magyarok kevés járásföldet kaptak, az sajnos, de hát tudnivaló, hogy nem a szánalom, hanem az urbéri bírtok adja meg a jutaléki kulcsot.

Ami azt a bizonyos elcsapást illeti, attól ne féljenek, mert a vallásfelekezettek egyenjogúságáról szóló 1868. évi 53. t. c. 23. §-a szerint, a politikai község vagy viseli mind a törvényes vallásnak kultuszterheit arányosan, vagy nem szabad segíyezni egyiket se.

Míg tehát a r. kath. magyarok kultuszterheit a politikai község viseli, addig használvezetési is a kultuszalapokat; ha pedig lemondana a kultuszterhekről a a katolikusoknak, akkor hasonlóképp le kellene mondania a szerbeknek és át kellene adnia a kultuszalapot a teherviselő hitközségeknek. Ezért kár izgatott hangulatban lenni; mert ilyesmit egy-két üresszerű izgágn kívül, csak a bakterok vagy a gyerekek mesélgethetnek.

Ami a két községre szakadás veszélyét illeti, az éppen olyan okos ítélelem, mintha valaki sirna amiatt, mert egy angol tudós kiszámította, hogy 250 év múlva el kell veszni a világnak, mert akkorra el fog a tüzelőanyag.

Ami végül a megyei hatóság iránti reményeket illeti, azok, mint mindenkor, úgy a jelenben is, csak azon résznek számára fognak beteljesülni, melyet a törvény és igazság vezérel. Amennyiben tehát jogcsorbitást vélnék szenvedni, ne késsenek az apellátással. Különben a többség jegyezze meg, hogy sok községe van a megyének, melyekben viszont az ő hitsorsosaik vannak hasonló kisebbségben; tehát rossz szolgálatot tesznek a szerb nép ügyének, ha vezérszerpüket túlkapásokban érvényesítvén, máshol hasonló helytelen föllépést és revánzot provokálnak. Szerk.

EMLEKEZÉS FILIPPIRE.

— Lakodalmi reminiscencia. —

Micsoda jámbor történetirő lehet ez, gondolja magában a haragos olvasó, akinek most jutott még csak eszébe bolygatni a halhatatlanok örök álmódosását?

Rég elhunytak ők s szentelt hamvaik fölött nyomtalan suhan el a szellő, az örökélt emlékezet, csak a historikus tolla az, mely hyéneként el eljár háborítani megérdemelt nyugodalmaikat.

Hát nyugodjanak békeességben, nem is bánom én őket.

Más Filippiről van itt szó. Arról, ahol szintén folyt a harc, tán elkecserelettebbben, mint a római küzd-téren; hol szintén egész falankszok dőltek ki a csatarendből, pusztítottak a bateriak s vérvő sebekből vonaglott a sziv.

Filippi gyászos emlékü hely! Jer, te rég pihenő koboz, énekelj valamit a mi Filippinkről . . .

Egy csöndes kis hajlék a csatatér, szállóvészökből facsart nektár a halálos ital, Bacchus az örökös hadisten, mámorító öröm a csatazaj . . .

Mert így küzdenek Bácsország síkjain, lakodalmak szentelt ünnepén.

Tarka kaleidoskop vonul el szemem előtt, színben és hangban változatos, nyüszög embersokaság, tomboló lelkesedés, valami rejtelmes érzékkábitó kaos, mely végre mégis harmoniává olvad össze a magasatosan zúzavaros fogalommal . . . lakodalom . . . hegyen, völgyön lakodalom.

A szülői háznál kezdődik a rég megszokott s mindenkor új szertartások sorozata, melyek folyamában eltemetkezik s ujjászülemlik a lét. Halál az és születés egyszersmind. Ott zengik el a „circumderunt”-ot a régi élet fölött s üdvözlik az újat harsogó hozsánával.

Mintha látnám a menyasszonyt, amint ünnepi ruhában, homlokán az igazó koszorúval, hosszan lengő fátyol vakító fehérében emelengve áll a szoba közepén s ártatlan lelke sugalmi közepette félénk örömmel mélézik el az ismeretlen ismerős jövendő titkaiba?

Itt a szülői háztól való válás gyötrelmei agasztják, ott Hymennek csábitó alakja hívogatja ellenállhatatlanul.

A szeretet s a szerelem harca ez, melynél fő-ségesebbet nem nyújt a világ, s melyet végignézni való fájdalom, hamis gyönyör, átküzdeni hamis gyöt-relem és kéjes valóság.

A kedves jó barátok, kikkel gyermekkorra elfeledett édenében együtt növekedett, elszorult lélekkel nézik őt, s gondolatjait se merik háborgatni. Vajh lehet-e tőle válniok s megtagadva látniok a feleség arcán a régi játszótárs, a pajkosan enyelgő s velők együtt ábrándozó leány hajdani bizalmát? Mert hiába, nem lesz ő már többé a régi.

Soha, soha!

A baráti szeretet összes melegét, mellyel őket körülvette, egy új tűz élesztésére keil adnia, melynek házitűhely a neve. A „gondolat”, melyeket az övéikkel megosztott, most már valaki gondoljaival fűzi össze s nem ér rá az ábrándos leányka szivecskéje a baráti gondviselés balzsamát csöpiptetni, mikor valakinek homlokán a borúnak futó árnyéka megjelen.

A halotti esődbe ekkor távoli zeneszó, kurjantásokkal megszakított zümmögés vegyül, jön a násznép, élén a komával, kinek szerepében összpontosul az „ütöző” hatalmak minden erőssége.

Az ajtó megnyílik és egy szivszakgató kiáltással omlik az anyai karokba a menyasszony, melyeknek gyöngéd ülése közből tanulta szeretni a tündéresket s szivta magába az álomba ringató dajkadál varázsát.

A koma elbucszatja a leányt szüleitől, s hangja rezgésben megérezik a fontos hivatalos üntudata, melyet teljesít és melyben a prakszibeli ügyesség mindenkor lehüti az őszinteség melegét.

Ez a jelenet képezi az egész ünnepélyesség fény-pontját, mert ebben hidalja át egymást a költészet és a valóság, lesz a valóból poézis és megfordítva. E ő költemény ez, nem holt szinkép, melynek pontját s gyöngyöző eszméit ott látod a bucsuzók meghatóttágtól halavány arcain. S a kis hajlék, melynek tetője alatt az áldás igéi elhangzóttak, átváltozik immár a templom előcsarnokává, melynek hideg köoltarán két szerető lélek lángja összecsapódik s szentesítést nyer.

Holtomiglan, holtodiglan! . . . Eddig a komoly színmű és most kezdődik a — komédia.

A lakodalmak háznál már egybegyült az üdvözlő

sereg s a mint az „uj pár” átlépi a küszöböt, rázendül a tambura csiklázó muzsikája. Eddig az uj pár vitte a főszerepet, most átveszi tőle — a tömeg.

Amint a poharak először összecseengenek, meg-adatik a jel két istenség Deus ex machinájára, kik észrevétlen surrannak be a társaságba. Az egyik cifra palástban, fúrge léptekkel lejt közéjük, karján ezüst húrú lanttal, egész lényén túlvilági világosság ömlik el. Ez Terpsichore. A másik erőteljesebb alak, szén-fekete hajfűrtjeit szállóvészö körülí, kezében habzó aranyserleg a szent mondás fölíratával: aki ebből nem iszik, nem lézen élet ő benne. Ez Bacchus apó.

Örök szövetséget kötöttek ők egymással. S e szövetség mennyben kötöttett. Nem oldja azt föl ember, gyarló kezekkel.

Akire az egyik mosolyog s kinek homlokát annak a serlegnek egy csöppje megszenteli, eltompul annak szive a földi élet szenvedései iránt és ellenállhatatlanul ragadtatja magát a két mester delejs búvkörébe.

Ime már is küll az arcokra a kedvnek aranyos verőfénye s a lábukat valami kegyetlen demon kezdő ráncigálni.

Lassanként elkülönül a két tábor, az ifjak és öregek tábor. Az „örög” asztalúal hatalmas gesztusokkal szaval egy Neszor, bizonygatván égre-földre, hogy az az ősz szakáll, nem agg, csak ezüstszínű s kezei mikor a poharat emelik, csak a lelkesedés tüzei remegnek. Sőt néha néha őt is belesodorja az áramlat a körben ujjongó táncosok közé; hogy kipirul ilyenkor az a vén arc a dicsőségű!

A másik sarokban üldögél egy fiatal csoport, mely annyira el van foglalva magával, hogy nem is hallja a táncosok zivajját, nem látja a kendők lobogtatását; csak őknek egymással szemben, hol szóltan beszédben, hol beszédes csöndességben.

Az a két fiatal tetszik nekem ott a kuckóban. Az egyik Hadurnak szolgálja. A másik egy kedves kis barna teremtés, azokkal az ellenállhatatlan csábos fényű szemekkel, melyeknek tüzeiben egy egész világ üdvössége elhamvadhatna; azokkal a kacéran bodor hajfűrtökkel, melyeknek csak az a hibájuk, hogy a homlokából is elfödnék valamit; azzal a parányi kis szája csokrával, az ember el se hián, hogy azon egy csók is elférhet. Szóval egy olyan kis „golube”, kinek — úgy látszik — elég volt egy egy futó tekintet, hogy a szenvedélyes hadi minden fegyverét letegye előtte s a néma meghódolás jeleként szóltan esengjen egy drága mosolyáért, mellyel lelkének elvesztet nyugalmát ezerszeresen kárpótolhatná.

De hajh! mit ér az eső sző, mit ér a köny? Mint hirtelen kivillanó sugár az éjszakában, úgy lebben el mellőle a leánya, s olvadozhat bár a hadi panganétja is, gondtalan gyermekes szeszélylyel illan ő tova a táncolók tömegébe.

Még az a por is, mit lábaeszkái vernek a földön, az is aranyos színben tündöklök. Mit tegyen a bús vitéz? Elkecserevésében fölkap egy megkopasztott liba-combot, odaáll a tamburások elé, úgy üti a taktust szive keserű tombolásához! . . .

Filippi! gyászos emlékü hely! De rád is virradt az a szomorú mindennapi haj-nali csillag!

Griz.

Naptár.

December.

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
17 Pént.	Lázár pk.	Lázár	5 Szabbas
18 Szom	Gracián	Vimpolt	6 Miklós (csod.)
19 Vas.	C 4 Nemérius	C 4 Ábrahám	7 E 27 Ambrus
20 Hétfő	Amm. és Teof	Ammon	8 Patáp
21 Kedd	Tamás ap.	Tamás	9 B. A. fogant.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

NYILTTÉR.)*

Nyilatkozat.

Dr. Millassevits Sándor ur és megbizottainak a „Bácska” előző számában közzétett nyilatkozatára ezenel kijelentem, hogy ugyanezen lap 97-ik számában foglalt nyilatkozatomat szóról-szóra föntartom, tartalmának valódiságát pedig a katonai besületbiróság kívánságára megnevezendő tanuim által be is fogom bizonyítani.

Zombor, 1886. december 15 én.

Rud Báz.

A mohai **ÁGNES** savanyúviz

folytonos használata mint

IVÓ-VIZ

járványos betegségek

alkalmával kitünő szolgálatot tesz.

Friss töltésben kapható:

minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

12-10

*) Az e rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Pályázat.

Zsablya nagyközségben leköszönés folytán megürült községi szülésznoi állomásra ezennel pályázat nyitattik.

Felhivatnak ennél fogva mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, hogy képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérelmüket ezen község elöljáróságánál **f. évi december hó 26-ig** annál bizonyosabban nyújtsák be, mivel később beérkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

Évi fizetés 150 frt, lakbér 50 frt s a szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak.

Zsablyán, 1886. évi december hó 3-án.

Aranitzky Athanáz,
jegyző.

3-3

Csura Iszák,
bíró.

Arverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Krisztmann József sztanisicsi lakos végrehajtónak Krisztmann Antal sztanisicsi lakos végrehajtást szenvedő elleni 145 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, Sztanisicson fekvő, a sztanisicsi 304. sz. tjkvben A. I. 1. sor, 309. hr. 260. ö. i. sz. ház és 190 □ öl beltelekre az árverést 400 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1887. évi január hó 17-ik napján délelőtti 9 órakor Sztanisics községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 40 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1886. évi október hó 21. napján.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Arverési hirdetmény.

Szenttamás nagyközség részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a tulajdonát képező kir. kisebb haszonveteli jogok (regálék) **folyo évi december hó 23-án délelőtti 9 órakor** a községhezánál megtartandó nyilvános szóbeli árverés útján azonnali készpénz lefizetése mellett a legtöbbet ígérőnek kiadatni fognak.

Kiadatnak pedig az 1887. évi január hó 1-én kezdetét vevő:

1. Bor és pálinka italmérsi jog (akcise) egy évre 5027 forint kikiáltási ár mellett;
2. sör italmérsi jog (akcise) egy évre 1500 forint kikiáltási ár mellett;
3. országos vásár helypénzszedési jog egy évre 850 forint kikiáltási ár mellett;
4. két hetivásár helypénzszedési jog egy évre 340 forint kikiáltási ár mellett;
5. ferenc-csatornai halászati jog három egymásután következő évre, évi 1000 forint kikiáltási ár mellett;
6. Krivaja patak halászati joga három egymásután következő évre, évi 800 forint kikiáltási ár mellett.

Az árverezni szándékozók tartoznak az árverés kezdete előtt 1/2 órával előbb a kikiáltási árnak megfelelő 10%-ot vagy készpénzben, vagy pedig kellőleg lepecsételt s szintén a kikiáltási ár 10%-át kitevő készpénz vagy óvadékképes papirokkal ellátott írásbeli zárt ajánlatot, melyben a megajánlott összeg betűkkel és azon záradékkal kitüntetve legyen, hogy az árverező az árverési feltételeket teljesen ismeri s magát azok alá feltétlenül aláveti, — a bíró vagy jegyző kezéhez letenni.

Az árverési feltételek az árverés napjáig mindenki által a jegyzői irodában bármikor megtekinthetők.

Kelt Szenttamáson, 1886. évi december hó 11-ik napján.

Theodorovics Döme,
jegyző.

3-1

Dungerszky György,
bíró.

Karácsonyi és újévi ajándékok.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására juttatni, hogy a **Testory-féle** kőbányai majolika-, fém- és lámpaáru-gyár dús lerakatát megkaptuk és ennek rendkívüli szép gyártmányát szabott gyári áron elárusítjuk, melynek megtekintésére a nagyérdemű közönséget meghívjuk.

Ajánljuk egyuttal jól berendezett raktárunkat **diszmű, norinbergi és rövidárúkbán** alkalmi ajándékol férfiak és nők számára.

Gyermekjátékok, u. m.: **bábúk, hintázó lovak, társasjátékok, karácsonyfa díszek** nagy választékban.

Illatszerek, Leichner és hattýú rizspor, Houson-féle ibolyaszappan, Bonbonierek és csinos legyezők.

A midőn magunkat a n. é. közönség jóakarátába ajánljuk

vagyunk teljes tisztelettel

STEIN ÉS ENGEL.

5-1

Pályázat.

Bács-Bodrog megye Ada mezővárosánál a községi képviselő testület folyó évi október hó 25-én 10. sz. határozata és a zentai tek. főszolgabírói hivatal folyó évi 7908 sz. felhívása folytán a csendbiztos állás betöltésére ezennel pályázat nyitattik.

Évi fizetés o. é. 460 frt.

Felhivatnak ennél fogva mindazok, kik ezen állás elnyeréséért pályázni óhajtának, miszerint kellően felszerelt kérvényeket **f. hó végéig** a zentai tek. főszolgabírói hivatalhoz benyújtani; előnyben részesülnék azok, kik képzettségi és erkölcsi szempontból a törvény követelményeinek megfelelnek, irni, olvasni, levelezni tudnak, megbízhatók és a csend s rendőri szolgálatban járassággal bírnak.

Ada, 1886. évi december hó 6-án.

Az elöljáróság.

3-2

SCHÖN ADOLF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS ZENEMŰKERESKEDÉSE.

KARÁCSONYI ÉS ÚJÉVI AJÁNDÉKOK

a legnagyobb választékban jutányos árak mellett nálam kaphatók, nevezetesen:

imakönyvek, díszművek, emlékkönyvek, ifjúsági iratok, képeskönyvek és Fröbel-féle társasjátékok

kicsinyek és nagyok számára,

a legújabb zeneművek, díszlelvélpapírok, mindennemű író-, rajz- és festőszerek, iskolatáskák, tollkések,

valamint díszes albumok, elegáns pénz- és szivar-tárcák.

Végül bátor vagyok a nagyérdemű közönség figyelmét felhívni

pompás francia izlésű selyemvirágokkal díszített képkereteimre

és magamat a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlva, maradok a legmélyebb tisztelettel

Zombor, 1886. december hóban.

SCHÖN ADOLF.